

provjereno.
tačno.
pouzđano.

Podrška istraživačkom
novinarstvu u Crnoj Gori
2018/2019

Konkurs za nagradu za istraživačku priču

Obrazac A – Presentacija nominovane priče i novinara

Naslov istraživačke priče	Serijal tekstova na temu „Stambena korupcija“: „Poklonila kćerki stan, pa dobila još 40.000“ „Stanove u Siti kvartu dobili za po 20.000“ „Ima dva stana, a dobio još jedan od Vlade“ „Tužilac i direktorica bolnice dobili stanove“
Ime i prezime autora i koautora i datum rođenja	Ana Ostojić, 14. septembar 1989. godine
Datum objavljivanja/emitovanja	2. i 12. april 2019. godine, 13. maj 2019. i 1. avgust 2019.
Medij u kome je istraživačka priča objavljena	Dnevne novine „Dan“

1. Opišite vašu priču u 500 riječi ili kraće u odnosu na:

a. **Relevantnost** pitanja/teme/oblasti obrađene u istraživačkoj priči namijenjeno publici u Crnoj Gori:

Tekst „**Poklonila kćerki stan, pa dobila još 40.000**“ odnosi se na slučaj predsjednice Vrhovnog suda **Vesne Medenice**, koja je uz pomoć Vlade tri puta rješava stambeno pitanje, i koja je stan dobijen od države poklonila kćerki, a potom dobila još 40.000 eura stambenog kredita. Drugi prijavljeni tekst „**Stanove u Siti kvartu dobili za po 20.000**“ odnosi se na pet visokih državnih funkcionera (dva ministra, predsjednika Ustavnog suda, poslanika vladajuće partije i Vladinog sekretara) koji su po povlašćenim uslovima dobili stanove od Vlade, plaćajući petinu njihove tržišne vrijednosti. Treći tekst „**Ima dva stana, a dobio još jedan od Vlade**“ odnosi se na ambasadora **Zorana Jankovića** koji je dobio stan po povlašćenim uslovima, iako su u tom trenutku on i njegova supruga imali dva stana. Četvrti tekst „**Tužilac i direktorica bolnice dobili stanove**“ odnosi se na tužioca **Miloša Šoškića** i **Gordanu Reljić** i direktoricu bolnice koji su dobili stanove po povlašćenim uslovima.

U sva četiri teksta, faktički su otkriveni slučajevi rješavanja stambenih potreba funkcionera, po povlašćenim uslovima, a koji podaci su u tom momentu bili pod oznakom tajnosti. U tekstovima

Ovaj dokument je izrađen uz finansijsku pomoć Europske unije. Odgovornost za sadržaj ovog dokumenta snosi Mreža za afirmaciju nevladinog sektora (MANS) i ne može se ni pod kojimokolnostima smatrati da odražava stav Europske unije.

je razobličeno kako Vlada rješava stambene potrebe javnih funkcionera, čija su primanja višestruko veća od prosječne zarade u državi, gdje se stanovi nalaze i koliko su plaćeni, odnosno koliko je javni funkcioner povlašćen kada dobije stambeni kredit od Vlade, pa tako vraća petostruko manji iznos od dobijenog.

Ovi otkriveni slučajevi su važni iz više razloga. Prvo, ukazali su na ekstremno nepravno pravo položaj građana u odnosu na javne funkcionere (koji u Crnoj Gori imaju ogromne privilegije na račun istih tih građana). Dok građanin kvadrat stana plaća prosječno oko 1.200 eura u Glavnom gradu, javni funkcioner ga kupi za oko 200 eura po metru kvadratnom. Drugo, doveli su u pitanje nezavisnost u radu javnih funkcionera – kako se od, npr. predstavnika sudske grane vlasti može očekivati da će biti nezavisan i nepristrasan u svom poslu ako svakih par godina, mimo propisanih kriterijuma, dobija od Vlade nekretninu ili novac pod povlašćenim uslovima? Treće, opšta polemika u javnosti koja se pokrenula nakon objavljivanja ovih slučajeva, došla je i do parlamenta, u kojem je predsjednik Vlade Duško Marković obećao da će skinuti oznaku tajnosti sa spiska funkcionera kojima su pomogli u rješavanju stambenog pitanja za vrijeme mandata aktuelne Vlade, što je potom i učinjeno.

b. Glavni **kvaliteti** priče:

Slučaj dodijeljenih stanova ili stambenih kredita javnih funkcionerima u crnogorskoj javnosti je nazvan aferom „Stambena korupcija“. Način dodjele stanova i stambenih kredita otvorio je brojna pitanja u CG. Čime jedan javni funkcioner zavrijedi da mu Vlada dva, tri ili više puta pomaže u rješavanju stambenog pitanja? Koliko je on nezavisan u svom radu ako mu druga grana vlasti skoro poklanja stan ili desetine hiljada eura? Kako jedna grana vlasti može kontrolisati drugu ako njeni predstavnici bivaju čašćeni desetine hiljada eura i stanovima? Zašto o rješavanju stambenih potreba funkcionera zakonodavne i sudske grane vlasti odlučuje izvršna vlast? Zašto Vlada učestvuje u rješavanju stambenog pitanja poslanika vladajuće partije, a ne opozicione, ili jednog predstavnika pravosuđa više puta, a ne ostalih? Zašto u obzir nijesu uzete odredbe pravilnika koje propisuju kada i pod kojim uslovima javnom funkcioneru može biti riješeno stambeno pitanje?

Nakon objavljivanja prijavljenih tekstova, u crnogorskoj javnosti je otpočela rasprava o ovom pitanju, koja je nekoliko mjeseci kasnije rezultirala objavljivanjem spiska nagrađenih. U međuvremenu, poslanici su organizovali pres-konferencije ovim povodom (<https://www.dan.co.me/?nivo=3&rubrika=Drustvo&clanak=693067&datum=2019-04-20>), postavljali poslanička pitanja (<https://www.vijesti.me/vijesti/drustvo/kad-ce-vlada-i-cije-sve-tajne-standove-da-otkrije>), a mediji inicirali više priča, da bi poslije skidanja oznake tajnosti s ovih podataka, pitanje o stambenim kreditima bilo postavljeno i pred evropskim zvaničnicima (<https://www.vijesti.me/vijesti/politika/han-pitacemo-za-dodjelu-standova-te-prakse-nema-u-eu>, <https://antennam.net/politika/135609-haglajtner-stambena-politika-da-bude-transparentna-i-prema-zaslugama>). Na kraju, Ustavnom sudu podnijeto je više inicijativa kojim se osporavaju odredbe propisa po kojima su javni funkcioneri rješavali stambena pitanja.

Zakon o sprečavanju korupcije definiše da sukob interesa u vršenju javne funkcije postoji kad privatni interes javnog funkcionera utiče ili može uticati na nepristrasnost javnog funkcionera u

vršenju javne funkcije, dok je korupcija definisana kao svaka zloupotreba službenog, poslovnog, odnosno društvenog položaja ili uticaja u cilju sticanja lične koristi ili koristi za drugog.

c. Originali aspekti priče:

U tekstu „**Poklonila kćerki stan, pa dobila još 40.000**“, „Dan“ je objavio podatke koliki je stambeni kredit predsjednica Vrhovnog suda Vesna Medenica dobila od Vlade, koliki je dio tog iznosa bila samo obavezna da vrati, i takvi podaci su stavljani u kontekst ranijih „pomoći“ koje je imala od države – stan od 80 metara kvadratnih koji je dobila pa poklonila kćerki, i 20.000 eura za poboljšanje uslova stanovanja. Sami podaci i kontekst predstavljaju apsolutno originalni aspekt priče.

U drugom prijavljenom tekstu „**Stanove u Siti kvartu dobili za po 20.000**“, „Dan“ je otkrio imena funkcionera koji su po poslednjoj odluci Vladine Komisije za stambene potrebe dobili stanove pod povlašćenim uslovima, lokaciju zgrade u kojoj se nalaze stanovi, njihovu kvadraturu, plaćeni iznos za dio stanova, te njihovu vrijednost na tržištu, da su ih plaćali bez privilegovanih uslova. Trećim prijavljenim tekstom „**Ima dva stana, a dobio još jedan od Vlade**“ otkriveno je da je ambasador Zoran Janković dobio stan u istoj zgradi u naselju Siti kvart, po povlašćenim uslovima.

Četvrti tekst „**Tužilac i direktorica bolnice dobili stanove**“ odnosi se na dva funkcionera koji su nešto kasnije dobili stanove po povlašćenim uslovima, u kojem naselju se nalaze i dr.

Do objavljivanja spiska svih funkcionera, „Dan“ je objavio podatke o imenima, nekretninama i ostalim detaljima za osam od devet funkcionera kojima je u ovoj godini Vlada riješila stambeno pitanje. Slučaj Medenice jedan je od najdrastičnijih kada je riječ o stambenim kreditima i svakako prvi sa svim detaljima u vezi toga.

2. Predstavite novinara/ku i njegove/njene kvalitete: (maksimalno 500 riječi)

Ana Ostojić je novinarka dnevne novine „Dan“ iz Podgorice. U „Danu“ radi od 2013. godine, gdje je radni angažman započela u rubrici Crna hronika, a potom u Društvu.

Osnovne i specijalističke studije završila je na Fakultetu političkih nauka u Podgorici. Trenutno je magistrand na istom fakultetu.

Alumnista je Višegradske škole političkih studija. Pohađala je više obuka o istraživačkom i etičkom novinarstvu, o poštovanju standarda propisanih Evropskom konvencijom o ljudskim pravima...

3. Obavezni prilozi: Istraživačka priča i, ukoliko je neophodno, njen prevod. Molimo Vas da dostavite URL i da priložite PDF za štampu, MP3/Wave format za radio, tj. MPEG4/MPEG2/VMA za TV, prema uputstvima za predaju prijave.

Linkovi za objavljene tekstove:

<https://www.dan.co.me/?nivo=3&rubrika=Vijest%20dana&clanak=690452&datum=2019-04-02>

<https://www.dan.co.me/?nivo=3&rubrika=Vijest%20dana&datum=2019-04-12&clanak=691915>

<https://www.dan.co.me/?nivo=3&rubrika=Drustvo&datum=2019-05-13&clanak=695933>

<https://www.dan.co.me/?nivo=3&rubrika=Drustvo&clanak=706713&datum=2019-08-01>

U prilogima tekstovi u PDF formatu.

4. Dodatne informacije:

Za vrijeme trajanja konkursa, molimo Vas da ne šaljete dodatne materijale. Imajte na umu da je predviđena mogućnost da kontaktiramo kandidate/predlagače radi dodatnih informacija i/ili materijala, nakon zatvaranja konkursa, u fazi provjere priložene dokumentacije. U tom slučaju očekujemo da to obezbijedite odmah po našem zahtjevu.

